

Tema: Vježbe usmenoga i pisanoga izražavanja (na poticaj književnog djela *Tajni dnevnik Adriana Molea* Sue Townsend)

Autorica: dr. sc. Helena Roštaš, prof. mentor

Nastavni predmet: Hrvatski jezik

Razred: 2. razred (trogodišnji strukovni program, pomoćna zanimanja – posebni odjeli za učenike s teškoćama, 105 sati)

Planirani broj sati: 2 sata

učnički rad

Ključni pojmovi: pripovijedanje, opisivanje, govorenje, pisanje, dnevnik, roman

Ishodi učenja:

Učenik:

- oblikuje radove služeći se različitim tehnikama, oblicima izražavanja i medijima
- planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa u skladu s određenom strukturom, oblikom
- oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja
- govori i razgovara u skladu s govornom ulogom
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika.

Ishodi međupredmetnih tema:

Osobni i socijalni razvoj

osr B.4.2. Suradnički uči i radi u timu.

Učiti kako učiti

uku A.4/5.3. 3. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja.

uku C.4/5.2. 2. Učenik iskazuje pozitivna i visoka očekivanja i vjeruje u svoj uspjeh u učenju.

uku C.4/5.4. 4. Učenik se koristi ugodnim emocijama i raspoloženjima tako da potiču učenje i kontrolira neugodne emocije i raspoloženja tako da ga ne ometaju u učenju.

uku D.4/5.2. 2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.

Građanski odgoj i obrazovanje

goo C.5.2. Volontira u zajednici.

Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

ikt D.4.1. Učenik samostalno ili u suradnji s drugima stvara nove sadržaje i ideje ili preoblikuje postojeća digitalna rješenja primjenjujući različite načine za poticanje kreativnosti.

Korelacija i interdisciplinarnost:

Etika i kultura

.....

OPIS AKTIVNOSTI

A Tjedan dana u mom životu

U tjednu prije nastavnoga sata učenici mobitelom svakoga dana fotografiraju jednu svoju aktivnost (npr. igra s kućnim ljubimce, odlazak u kupovinu, obavljanje kućanskih poslova, priprema hrane, pripreme za školu). Ako nisu u mogućnosti provesti taj dio aktivnosti, učenici mogu donijeti izabrane fotografije iz obiteljskog albuma koje će biti polazište za vježbu pisanog izražavanja.

Promatranje fotografije dnevnih aktivnosti u mobitelu učenicima je poticaj (podsjetnik) za zapisivanje dnevničkoga zapisa *Tjedan dana u mom životu*.

B Moje (polu)godišnje odluke

Nakon ponovljenog čitanja dijelova romana u kojima lik Adriana Molea donosi novogodišnje odluke, učenici izvlače papiriće na kojima su zapisani sljedeći pojmovi: *moja soba, slobodno vrijeme (hobi), moja obitelj, moji prijatelji, škola, moj kućni ljubimac, sport*.

Za svaki od navedenih pojmova učenici trebaju osmisliti jednu odluku koju će primijeniti u svom životu, a koja će unaprijediti kvalitetu njihova života.

C Jedan dan u Adrianovu životu

Učenici bacaju kockicu te, prema broju koji dobiju, imaju zadatak napisati dnevnički zapis jednog dana u Adrianovu životu. Izbor se može napraviti i na neki drugi način koji učenicima odgovara, npr. odaberi svoj najdraži dan u tjednu, odaberi dan svog rođenja i sl.

dobiveni broj	dan u tjednu	Adrianovo društvo	Što se dogodilo?
1	ponedjeljak	majka	Adrian i njegova majka u posjetu su muzeju. Međutim, nisu primijetili da je došao kraj radnog vremena i da su ostali zaključani u zgradi muzeja. Baterija Adrianova mobitela je prazna.
2	utorak	prijatelj Nigel	Na parkiralištu trgovačkog centra Adrian i njegov prijatelj pronalaze novčanik pun novca i dokumente muškarca kojeg ne poznaju.
3	srijeda	otac	Približava se majčin rođendan. Adrian i njegov otac odlaze u grad izabrati i kupiti poklon koji će obradovati Adrianovu majku.
4	četvrtak	djevojka Pandora	Adrian i djevojka Pandora odlaze u šetnju u obližnju šumu, no vrijeme se pogoršava, počinje se mračiti i padati kiša. Odjednom shvate da ne znaju gdje se nalaze.
5	petak	pas	Adrian i njegov pas u večernjoj su šetnji gradom. Pokraj kontejnera u središtu grada nalaze kutiju s malenom mačkom.
6	subota	poštar	Poštar Adrianu govori da već dva tjedna donosi poštu Adrianovu susjedu, no da nitko ne otvara vrata niti uzima poštu.
7	nedjelja		U ponedjeljak Adrian putuju na sedmodnevnu ekskurziju sa svojom školom. Cijeli mu dan prolazi u pripremama za putovanje.

D Mali rječnik adrianskoga jezika

Nakon čitanja ulomaka romana nastavnica/nastavnik izdvaja rečenice i ulomke sa žargonizmima (npr. *Murjak je otišao. Danas mi je zaista komatozan dan! Bungalov im je tako načičkan ukrasima da se nema kuda prolaziti. Stari magarac od četiri banke, a ne zna gdje je busna stanica. Singhovi i Bert okupili su se oko telke razgovarajući na hindiju.*).

Na temelju izdvojenih rečenica učenici provode vježbu u dva koraka:

1. Izdvajaju žargonizme iz rečenica te ih zamjenjuju leksemima standardnog jezika (npr. murjak – policajac).
2. Oblikuju rečenice pripovijedajući o svom iskustvu, a pritom u svoj izraz uključuju žargonske izraze iz romana.

E Književna preporuka

Nakon razgovora s učenicima o dojmovima koje je roman na njih ostavio (je li im bio zanimljiv, je li im se svidio, što im se svidjelo, što im je bilo duhovito/tužno/iznenađujuće, koji im je lik najdraži), učenici dobivaju zadatak napisati kratak tekst kojim će odgovoriti na pitanje zašto bi svojoj prijateljici/prijatelju preporučili čitanje *Tajnoga dnevnika Adriana Molea*.

Na ovu se aktivnost može nadovezati posjet školskoj knjižnici i razgovor s knjižničarkom/knjižničarem u kojem će dobiti preporuke za daljnja čitanja romana za mlade. Učenici mogu fotografirati naslovnice preporučenih knjiga, u alatu *Canvi* izraditi digitalni plakat te književne preporuke objaviti na mrežnoj stranici škole ili profilu škole na društvenim mrežama (*Ako vam se svidio Adrian Mole, svidjet će vam se i...*).

F Što radim kada volontiram

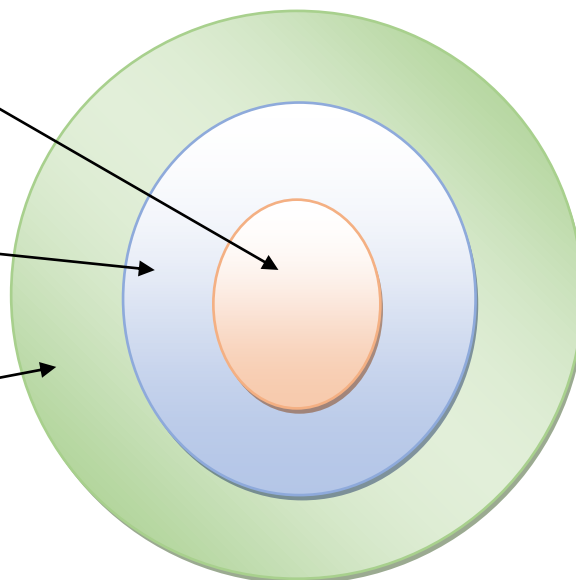
Nakon čitanja dijelova romana u kojima lik Adriana Molea volontira pomažući osobi starije životne dobi, učenici razgovaraju o temi volontiranja. Pitanja koja nastavnik/ica može postaviti učenicima: znaju li što je volontiranje, poznaju li nekoga tko volontira, kako bi oni mogli pomoći nekome volontirajući. Učenicima se prikazuje kratak film o volontiranju Info-centra za mlade Vukovar: <https://www.youtube.com/watch?v=nILMdsY8uGk> (pristupljeno 5. lipnja 2021.).

Nastavnica na ploči crta/projicira tri kruga s pitanjima koja su poticaj za daljnji razgovor:

Zašto je volontiranje dobro za mene?

Koju korist od volontiranja ima mjesto,
grad u kojem živim?

Koju korist od volontiranja imaju
svi ljudi, cijelo društvo?

G Kolaž

Učenici dobivaju papir formata A4 i stare novine, časopise, kataloge. Odabiru lik iz romana, izrezuju dijelove novina, časopisa i kataloga kojima će prikazati odabrani lik – njegove karakteristike, navike, zemlju u kojoj živi, hobije, omiljene predmete, glazbu, filmove, knjige, hranu, aktivnosti. Izrađeni kolaž učenik predstavlja ostalim učenicima u odjelu i objašnjava svoj izbor ilustracija, povezuje ih sa sadržajem književnoga djela.

.....

Literatura za učenike:

Townsend, Sue. *Tajni dnevnik Adriana Molea*, različita izdanja

Literatura za nastavnicu/nastavnika:

Townsend, Sue. *Tajni dnevnik Adriana Molea*, različita izdanja

<http://www.pz.harvard.edu/thinking-routines>, *The 3 Whys* (pristupljeno 10. lipnja 2021.)

.....

VREDNOVANJE AKTIVNOSTI

Vrednovanje za učenje:

Propitivanje razumijevanja.

Vrednovanje kao učenje:

Razgovor s kolegama/kolegicama u razrednom odjelu, vrednovanje vlastitih uradaka i uradaka kolega/kolegica u razrednom odjelu.

Vrednovanje naučenog:

Vrednovanje pisanog sastavka/usmenog izlaganja na temu *Dan iz snova Adriana Molea* pomoću rubrike.